

Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs

Educatieve bachelor in het lager onderwijs

Opleidingsaudit
26 & 27 november 2019

Dagdagelijkse kwaliteitszorg

Howest opleidingstoets
7 & 8 december 2017

Samenstelling panel

Voorzitter

Ruben Vanderlinde, UGent

Werkvelddeskundige

Winy Boey, GO! Basisschool De Puzzel (Oostende)

Werkvelddeskundige

Claudia Cammaert, GO! Basisschool De Bij (Liedekerke)

Howest student

Ilse Lapere, Multimedia en communicatietechnologie

Procesbegeleider en secretaris

Stefanie Van der Jeugt, VLUHR KZ

Programma audit

Dinsdag 26 november 2019

10:00-12:30	Intern beraad panel en middagmaal
12:30-13:30	Gesprek met opleidingsverantwoordelijken
13:30-14:00	Intern beraad panel
14:00-15:00	Speeddates met opleidingsvertegenwoordigers
15:00-16:00	Intern overleg panel
16:00-17:30	Gesprek met studenten
17:30-17:45	Intern overleg panel
17:45-18:45	Gesprek met docenten
18:45-19:00	Intern overleg panel
19:00-20:00	Gesprek met werkveldvertegenwoordigers en recente alumni

Woensdag 27 november 2019

9:00-11:00	Intern beraad panel en inloopspreekuur
11:00-12:30	Afsluitend co-creatief gesprek met opleidingsverantwoordelijken
12:30-13:30	Eindberaad en middagmaal
13:30-13:50	Terugkoppeling van bevindingen en overwegingen

Situering opleiding

De opleidingen Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs (BaKO) en Educatieve bachelor in het lager onderwijs (BaLO) zijn driejarige bacheloropleidingen van elk 180 studiepunten. De opleidingen BaKO en BaLO zijn geclusterd in één interne Howest-unit. Eén team staat in voor beide opleidingen en alle kernteamleden hebben een onderwijsopdracht in beide opleidingen. De onderwijsondersteunende opdrachten gebeuren overkoepelend.

Beide opleidingen hebben een reguliere variant (dagonderwijs) en een @home-variant (afstandsonderwijs). In 2018-19 telde de opleiding 63 BaKO-studenten en 72 BaLO-studenten.

Kwaliteit opleiding

Sterke punten

- **Kwaliteitscriterium 1:** De opleiding heeft een duidelijke visie die gedragen en gekend is in het team en afgetoetst werd bij het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 1:** De visietekst is overkoepelend opgesteld door alle Howest-lerarenopleidingen, wat de opleiding strategische voordelen oplevert.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Het beleidsplan wordt jaarlijks geactualiseerd, is gekend en gedragen bij het team en bevat relevante actiepunten.
- **Kwaliteitscriterium 2:** De leerresultaten en leerdoelen van de opleiding situeren zich duidelijk op niveau 6 van de Vlaamse Kwalificatiestructuur.
- **Kwaliteitscriterium 2:** De leerresultaten van de opleiding zijn gekend en gedragen bij het team, de studenten en het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Het nieuwe curriculum van de opleiding kent een doordachte en logische opbouw.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Het team, de studenten en het werkveld waarderen het praktijkgerichte curriculum. Theorie en praktijk haken mooi op elkaar. Ook het nieuwe stageconcept en de geïntegreerde projecten worden op prijs gesteld.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Om tegemoet te komen aan de (persoonlijke) professionaliseringsnoden van de studenten voorziet de opleiding 15 studiepunten ruimte voor keuze-opleidingsonderdelen.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Het vernieuwde stageconcept is een sterkte van de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 4:** De opleiding werkt met geïntegreerde coöperatieve projecten.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Studenten gaan op regelmatige basis naar de Mind and makerspace (MaM) te Brugge.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Studenten ontwikkelen zelfregulerende vaardigheden doorheen het opleidingsprogramma.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Studenten worden betrokken bij de evaluatie van het curriculum en de opleidingsonderdelen via de participatieraad.
- **Kwaliteitscriterium 5:** De persoonlijke en laagdrempelige begeleiding van studenten is een troef van de opleiding. De opleiding heeft aandacht voor de individuele studenten en voor de dynamieken binnen een klasgroep.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Studenten voelen zich goed begeleid. Doorheen het opleidingsprogramma leren studenten zichzelf reguleren.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Er is een duidelijke taakverdeling tussen de verschillende studentenbegeleiders.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Het studierendement wordt goed gemonitord.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De opleiding heeft een breed netwerk: in en buiten het onderwijsveld, nationaal en internationaal. Voor de invulling van opleidingsonderdelen werkt de opleiding samen met haar netwerk.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Het werken met ankerscholen wordt gewaardeerd door het team, de studenten en het werkveld.
- **Kwaliteitscriterium 6:** De opleiding en het werkveld zijn tevreden over de nieuwe opzet van de werkveldcommissie
- **Kwaliteitscriterium 6:** Alumni worden betrokken in de werkveldcommissie.

- **Kwaliteitscriterium 7:** De leerresultaten zijn zichtbaar in het curriculum en in de afsluitende toetsen.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De afsluitende toetsen situeren zich duidelijk op VKS 6-niveau.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De stage, de bachelorproef en het e-portfolio dekken samen alle beoogde leerresultaten af.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De opleiding begeleidt studenten goed tijdens de stage en bij het schrijven van de bachelorproef.
- **Kwaliteitscriterium 7:** De alumni zijn meteen inzetbaar, kritisch en geëngageerd.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Het hechte, geëngageerde opleidingsteam beschikt over de nodige competenties en expertises om het opleidingsprogramma en de opleidingsonderdelen kwalitatief vorm te geven.
- **Kwaliteitscriterium 8:** De taakverdeling tussen de teamleden is helder en er is frequent overleg tussen de teamleden onderling.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Lectoren professionaliseren zich op regelmatige basis.

Ontwikkelpunten

- **Kwaliteitscriterium 1:** Expliciteer de eigenheid van de opleidingen BaKO en BaLO in de opleidingsvisie. Benadruk eveneens het creatieve, innovatieve en ondernemende karakter dat typisch is voor opleidingen aan Howest.
- **Kwaliteitscriterium 1:** Gebruik de eigenheid van de opleiding als troef in communicatie met (potentiële) studenten en het werkveld (cf. *We teach the future*).
- **Kwaliteitscriterium 1:** De pluralistische profilering van de hogeschool en de opleiding BaBO kan duidelijker. De opleiding dient de basisscholen waarmee ze samenwerkt en/of in contact komt beter te monitoren in functie van een gedeelde visie tussen de opleiding en basisschool in kwestie.
- **Kwaliteitscriterium 2:** Zorg ervoor dat de opleidingsvisie (*we teach the future*) zichtbaar tot uiting komt in de leerresultaten.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Evalueer het zes-weken-systeem bij studenten. Stel daarbij de vraag welke opleidingsonderdelen haalbaar zijn in zes weken en welke opleidingsonderdelen beter gespreid worden over één semester of over een jaar. Ook piekbelasting bij studenten en docenten en samenhang doorheen het curriculum zijn daarbij mogelijke aandachtspunten.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Neem gerichte initiatieven om de beheersbaarheid van het curriculum bij studenten en docenten te bewaken.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Verduidelijk de opzet van het @home-traject.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Bewaak de kwaliteit van de stageplaatsen en de stagementoren.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Neem gerichte initiatieven om de studentenaantallen in de opleiding te verhogen. Mogelijke ideeën: inzetten van ambassadeurs (bv. alumni), gerichte aanwezigheid in secundaire scholen, explicieter aantrekken van zij-instromers, samenzitten met vertegenwoordigers van etnisch-culturele minderheden om correcte en duidelijke informatie te kunnen verschaffen over de opleiding, enzovoort.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Monitor de resultaten van de instaptoets doorheen het traject.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Kaart het dilemma van de faciliteiten versus de leerresultaten aan bij de centrale diensten en zoek hierbij naar oplossingen.
- **Kwaliteitscriterium 5:** Zet blijvend in op de taalvaardigheid van studenten (o.a. spelling).
- **Kwaliteitscriterium 6:** Zorg ervoor dat stageschool en stagementoren matchen met de visie van de opleiding. Zet daarbij in op 'samen opleiden' en op extra scholing van stagementoren.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Profileer de opleiding als relevante kennispartner. Dit kan door meer prioriteit te geven aan onderzoek, de samenwerking met organisaties in en buiten het werkveld beter te benutten, de bachelorproeven te koppelen aan vragen vanuit het werkveld (i.c. de stagescholen), enzovoort.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Bouw de alumniwerking verder uit.
- **Kwaliteitscriterium 6:** Versterk de banden met de pedagogische begeleidingsdiensten van de koepels opnieuw.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Ga actief op zoek naar stagescholen waar studenten kunnen deelnemen aan activiteiten m.b.t. ouderbetrokkenheid en leerlingbegeleiding.
- **Kwaliteitscriterium 7:** Benchmark de afsluitende toetsen in een internationale context. Onderzoek hoe buitenlandse lerarenopleidingen het gerealiseerde eindniveau in kaart brengen.

- **Kwaliteitscriterium 8:** Volg de werking van het zelfsturende team op en evalueer tijdig. Laat je hierbij begeleiden door de centrale HR-dienst.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Stuur de professionalisering van lectoren meer vanuit de noden van de opleiding.
- **Kwaliteitscriterium 8:** Draag de opleiding actief uit in het onderwijsveld (bv. deelname aan VELOV).

Suggesties ter verbetering

- **Kwaliteitscriterium 3:** Onderzoek de mogelijkheid tot het volgen van keuze-opleidingsonderdelen buiten het Howest-aanbod.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Ga op zoek naar manieren waarop alle studenten stage-ervaring kunnen opdoen in het buitengewoon onderwijs.
- **Kwaliteitscriterium 3:** Gebruik de “white spaces” om thema’s zoals omgaan met ouders en personeelsstatuten aan te kaarten.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Zet in op een transparante totstandkoming van de stagescore aan de hand van duidelijke sleutels en een duidelijke verdeling tussen mentor en lector.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Maak goede afspraken omtrent het geven van feedback, indien meerdere begeleiders eenzelfde opdracht evalueren.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Plaats lesmateriaal steeds tijdig op het digitale leerplatform.
- **Kwaliteitscriterium 4:** Communiceer de deadlines voor de bachelorproef op tijd.

De opleidingsaudit als onderdeel van continue verbetering

De resultaten van de audit van de Educatieve bachelor in het kleuteronderwijs en de Educatieve bachelor in het lager onderwijs worden voorgelegd aan het managementcomité en het bestuurscomité van de Howest. De aandachtspunten en suggesties van het panel worden opgenomen in het jaarrapport kwaliteitszorg van de opleiding en omgezet in actiepunten. De actiepunten die bijdragen aan de strategische doelstellingen van de Howest worden opgenomen in de beleidsplannen van de bachelor basisonderwijs. De beleidsplannen worden opgevolgd door het management en jaarlijks geëvalueerd en herbekeken. Op deze manier werken we continu aan de optimalisering van de kwaliteit van de opleiding.